

NOVELA ZÁKONA O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY

TAX NEWS

BŘEZEN 2018

Novela zákona o dani z přidané hodnoty s plánovanou účinností od 1. ledna 2019

Ministerstvo financí ČR ukončilo vnější připomínkové řízení k rozsáhlé novele daňových zákonů, která by měla nabýt účinnosti 1. ledna 2019. Mimo jiné, by mělo dojít k významné novele zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „**novela**“). Jedná se zatím pouze o vnější připomínkové řízení, tj. o tomto návrhu ještě ani nejednala samotná vláda ČR (a tak se v některých případech pravděpodobně nejedná o konečnou podobu navrhovaných změn), ale vzhledem k závažnosti některých navrhovaných změn, níže uvádíme vybrané změny:

Činnost jednatele a člena představenstva

Ze zákona o DPH by mělo být vypuštěno ustanovení, že za osobu povinnou k dani se nepovažují, mimo jiné, osoby, jejichž příjmy jsou zdaňovány jako příjmy ze závislé činnosti podle zákona o daních z příjmů. Jedná se o reakci na rozsudek Nejvyššího správního soudu, dle kterého může být činnost jednatele za určitých podmínek považována za ekonomickou činnost.

Jestliže bude daná změna schválena, mohou být za určitých podmínek jednatele a členové představenstva jednající samostatně a za úplatu považovány za osoby uskutečňující ekonomickou činnost, tj. za osoby povinné k dani, které se budou povinny za podmínek stanovených zákonem registrovat k DPH (především z důvodu překročení obratu).

Finanční leasing

Novela by měla rozšířit okruh případů, kdy přenechání zboží k užívání na základě smlouvy o finančním leasingu bude považováno za dodání zboží (povinnost přiznat daň vzniká již k okamžiku předání předmětu leasingu do užívání nájemci).

Nově se toto pravidlo bude vztahovat i na typovou smlouvu o nájmu s opcí odkupu, pokud lze z finančních smluvních podmínek vyvodit, že využití opce se jeví jako jediná ekonomicky rozumná volba, kterou bude moci nájemce v daném okamžiku učinit, pokud je smlouva plněna až do konce.

Poukazy

V návaznosti na novelu směrnice 2006/112/ES novela zavede specifický daňový režim pro „poukazy“. Poukazem by měl být nástroj, se kterým je spojena povinnost jej přijmout jako úplatu nebo část úplaty za dodání zboží nebo poskytnutí služby a na kterém samotném nebo v související dokumentaci jsou uvedeny tyto údaje:

- zboží, které má být dodáno, nebo služba, která má být poskytnuta, nebo
- osoba, která má uskutečnit dodání tohoto zboží nebo poskytnutí této služby.

Pro správné stanovení daňového režimu se poukazy budou dělit na jednoúčelové poukazy (vydání a každý následný převod poukazu bude předmětem daně) a víceúčelové poukazy (předmětem daně bude až samotné dodání zboží či služby).

Příjmy související s nájmem movité věci

U služeb vztahujících se k pronájmu nemovité věci od třetí osoby a poskytovaných dále nájemci novela navrhuje navázat uskutečnění zdanitelného plnění až na okamžik, kdy pronajímatel fakticky zjistí skutečnou výši částky, která je následně za poskytnuté služby požadovaná. Na rozdíl od současného ustanovení § 21 odst. 4 písm. b) zákona o DPH se bude toto nové ustanovení vztahovat na veškeré služby přímo související s nájmem nemovité věci.

Doručení daňového dokladu a záznamní povinnost

Novela by měla zavést povinnost plátce nejen daňový doklad vystavit, ale i ve lhůtě pro vystavení daňového dokladu vynaložit nezbytné úsilí k doručení tohoto vystaveného daňového dokladu. Jestliže správce daně identifikuje skutečnosti, z nichž se lze domnívat, že plátce ve lhůtě pro vystavení daňového dokladu nevynaložil nezbytné úsilí k doručení daňového dokladu, měl by vydat rozhodnutí, kterým uloží plátcí záznamní povinnost o plnění této povinnosti. Důvody vedoucí k uložení záznamní povinnosti správce daně může získat jak z vlastní činnosti, tak z podnětu třetí osoby (např. z podnětu odběratele plátce).

V případě porušení uložené záznamní povinnosti disponuje správce daně standardní sankcí, a sice pokutou za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy dle § 247a odst. 1 písm. b) daňového řádu.

Zaokrouhlování při výpočtu daně

Zatímco dle současného znění zákona je možné jednak zaokrouhlit samotnou daň na celé koruny a zároveň do základu daně nevstupuje částka vzniklá zaokrouhlením daně, dle návrhu zákona by se do základu daně neměla zahrnovat pouze částka vzniklá zaokrouhlením celkové konečné úplaty na celou korunu, pokud byla platba při uskutečnění zdanitelného plnění provedena v hotovosti. Zároveň se vypouští možnost zaokrouhlení daně.

Oprava základu daně (dobropisy / vrubopisy)

Oprava základu daně by měla být považována za samostatné zdanitelné plnění uskutečněné dnem:

- zjištění skutečností rozhodných pro provedení opravy základu daně, nebo
- schválení reorganizačního plánu
- doručení opravného daňového dokladu, pokud
  1. je opravou snížen základ daně a
  2. plátce, který původní plnění uskutečnil, nebo osoba, pro kterou bylo původní plnění uskutečněno nebo která poskytla úplatu, z níž vznikla povinnost přiznat daň, jsou ke dni zjištění skutečností rozhodných pro provedení opravy základu daně / schválení reorganizačního plánu nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou.

Plátce je povinen vystavit opravný daňový doklad a vynaložit nezbytné úsilí k jeho doručení do 15 dnů ode dne uskutečnění samostatného zdanitelného plnění nebo ode dne zjištění skutečností

rozhodných pro provedení opravy základu daně nebo schválení reorganizačního plánu, pokud se jedná o samostatné zdanitelné plnění snižující základ daně za účasti nespolehlivého plátce či nespolehlivé osoby (viz výše).

Oprava základu daně v případě nedobytné pohledávky

Ustanovení § 46 zákona o DPH, které v současné době obsahuje postup pro opravu základu daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení, by mělo být zrušeno a namísto něho budou do zákona doplněna nová ustanovení §42a až 42h, která budou nově definovat podmínky pro opravu základu daně u pohledávek malé hodnoty (do hodnoty pohledávky maximálně 10 000 Kč k jednomu zdanitelnému plnění), pohledávek neúspěšně vymáhaných na základě výkonu rozhodnutí nebo exekuce, pohledávek za dlužníkem v insolvenčním řízení, pohledávek za zemřelým dlužníkem a pohledávek za dlužníkem v likvidaci.

Dodatečná DPH přiznání

Mělo by dojít ke zkrácení lhůty pro podání dodatečného daňového přiznání. Zjistí-li plátce do patnáctého dne kalendářního měsíce, že daň má být vyšší než poslední známá daň, bude povinen podat dodatečné daňové přiznání do konce tohoto kalendářního měsíce. Pokud zjistí tuto skutečnost v daném kalendářním měsíci později, je povinen podat dodatečné daňové přiznání do patnáctého dne následujícího kalendářního měsíce. Ve stejné lhůtě je splatná i dodatečně tvrzená daň.

Ve stejné lhůtě je plátce oprávněn podat dodatečné daňové přiznání na daň nižší, než je poslední známá daň, jestliže byla stanovena v nesprávné výši.

Opravy nemovité věci

Do zákona o DPH se navrhuje doplnit ustanovení pro korekci původně uplatněného nároku na odpočet daně u opravy na nemovité věci, která byla dokončena ve lhůtě kratší než 10 let před dodáním (převodem) nemovitosti a jejíž hodnota bez daně je vyšší než 200 000 Kč.

Režim přenesení daňové povinnosti

Novela by měla sjednotit liberační ustanovení pro veškerá tuzemská zdanitelná plnění podléhající režimu přenesení daňové povinnosti. V současné době existuje rozdílná liberační ustanovení pro stavební / montážní práce a pro plnění uvedená v příloze č. 6 zákona.

Nově by mělo platit jediné pravidlo, které zavede právní fikci, podle které zdanitelné plnění podléhá režimu přenesení daňové povinnosti, pokud plátce, který uskutečnil toto zdanitelné plnění, a příjemce tohoto plnění ve shodě důvodně předpokládají, že toto zdanitelné plnění podléhá režimu přenesení daňové povinnosti. Využit tuto právní fikci však nebude možné, pokud se zdanitelné plnění zjevně odchyluje od plnění, která do režimu přenesení daňové povinnosti spadají (tedy v situaci, kdy nejsou pochybnosti o tom, že se režim přenesení daňové povinnosti nepoužije).

Výše uvedené údaje mají pouze informativní povahu a uplatnění výše uvedených informací bude v konkrétních situacích ovlivněno okolnostmi případu. Společnost STANĚK, TOMÍČEK & PARTNERS S.R.O. nepřijímá žádnou odpovědnost za případné chyby či nepřesnosti, ani neodpovídá za jakoukoliv škodu vzniklou z jednání učiněných na základě informací uvedených v tomto dokumentu. Při řešení konkrétních obchodních a jiných případů doporučujeme vždy individuální konzultaci. Údaje obsažené v tomto dokumentu obsahují informace uveřejněné Parlamentem České republiky, Vládou České republiky a ústředními správními úřady.